

- ☞ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
☞ Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I (40 de puncte)

Citește următorul text:

*Foaie verde lemn uscat,
De oftat ce-am tot oftat
Soarele s-a-ntunecat,
Luna n-a mai luminat.
De oftat ce-am oftat tare,
Nici soarele nu răsare,
Nici luna lumină n-are,
Nici pe câmp nu crește-o floare.*

*Cui a lăsat oftatul,
Ierte-i Domnul păcatul,
Că omul dacă oftează,
Inima-și mai ușurează.
Foicică bob mărunt,
De oftat și de urât
Sufletul mi-am amărât,
Viața mi-am posomorât.*

*** Doină populară

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *am posomorât*, *mărunt*. (4p.)
2. Menționează rolul cratimei în versul: *Viața mi-am posomorât*. (4p.)
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Foaie verde lemn uscat*,/ [...] *Foicică bob mărunt*. (4p.)
4. Desparte în silabe cuvintele din versul: *Inima-și mai ușurează*. (4p.)
5. Transcrie două versuri care conțin mărci ale eului liric. (4p.)
6. Precizează ritmul și rima primelor patru versuri. (4p.)

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară doină populară a textului dat. (16p.)

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- să prezinți detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Cultura populară românească s-a format odată cu poporul din care facem parte, ca o cultură carpato-danubiano-pontică, în care s-au topit, într-o sinteză originală, elementele de tradiție preistorică, cu cele de origine dacică, romană și bizantină. Privită în ansamblul ei, pe lângă vechimea de necontestat, prezintă încă două caracteristici fundamentale, continuitatea și unitatea în timp și în spațiu. Categoria socială care a creat această vastă cultură a fost țărănimea.[...]

Din cele mai vechi timpuri oamenii au transformat peisajul natural într-un peisaj umanizat, dominat, în cazul poporului român, de sat, element de permanență, de adăpost, de locuire neîntreruptă. Așezările au apărut în timp și au devenit stabile odată cu sedentarizarea ocupațiilor, în neolitic, formând cadrul de desfășurare a vieții economice și sociale. Ca organizare, întâlnim cătunul, termen dacic, un sat mic cu până la 100 de gospodării, satul, de la latinescul „fossatum”, așezare rurală mai mare de 100 de gospodării și crângul, termen de origine slavă, ce desemnează, în zona Munților Apuseni, o grupare de 2-5 gospodării.[...]

Gospodăria țărănească este unitate de producție și formă de cultură, aflată atât în vatra satului, gospodăria permanentă, cât și în unele zone periferice, gospodăria sezonieră. Locuința era cadrul de desfășurare a vieții de familie, ea îndeplinind funcții complexe, loc de adăpostire, odihnă, petrecere a familiei, de desfășurare a unor munci casnice și transmitere a experienței de viață a vârstnicilor, de derulare a unor obiceiuri și ceremonialuri, de păstrare a unor obiecte și provizii. Centrul artei populare plastice este casa, podoaba ei de lemn sculptat, de scoarțe, icoane, cusături atârinate pe perete. Locuința caracteristică țaranului român, existentă în majoritatea zonelor țării, a fost și a rămas casa. Acestea erau de mai multe feluri, cea mai des întâlnită este cea monoceleară, cu o singură încăpere. Materialele de construcție erau lemnul, în cele mai multe zone ale țării, lutul și piatra.

Dan Popescu, *Satul românesc tradițional*, www.rasunetul.ro/satul-romanesc-traditional

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - două caracteristici fundamentale ale culturii populare românești;
 - materialele folosite în construcția caselor. (4p.)
2. Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul. (4p.)
3. Menționează diateza și conjugarea verbelor subliniate în textul citat. (4p.)
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Locuința caracteristică țaranului român, existentă în majoritatea zonelor țării, a fost și a rămas casa.* (4p.)
5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Cultura populară românească s-a format odată cu poporul din care facem parte, ca o cultură carpato-danubiano-pontică, în care s-au topit, într-o sinteză originală, elementele de tradiție preistorică, cu cele de origine dacică, romană și bizantină.* (4p.)
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. (4p.)

B. Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul vacanței la bunici. (12p.)

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Veți primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).